

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

291. Meddelelse. 1. Februar 1940.

A. Forsøgsresultater.

Foreløbig Meddelelse om Forsøg med Kartoffelsorterne King Edward og Bintje 1938—1939.

Forsøgene er udført under gode Dyrkningsforhold paa let lermuldet Jord ved Lyngby, paa god Sandmuld ved Spangsbjerg og paa let Sandmuld ved Tylstrup. De begyndte 1938, og nærværende, foreløbige Meddelelse omfatter de første 2 Aars Resultater.

Ved Lyngby og Tylstrup er tilført 30—40 Tons Staldgødning pr. ha samt et mindre Tilskud af Kunstgødning, og ved Spangsbjerg er alene givet alsidig Kunstgødning. Staldgødningen er nedpløjet straks, og Kaligødning er i Reglen udstroet i Februar-Marts. Læggekartoflerne, der er fremavlet i Tylstrup, er forspirede, og Markerne er sprøjtet 2 Gange med 2 pCt. Bordeauxvædske.

Hovedresultatet er meddelt i hosstaaende Oversigt, hvor der — efter Fradrag af Læggekartoflerne — er anført Forholdstal for Knoldudbyttet i Gennemsnit af begge Forsøgsaar.

	Lyngby	Spangsbjerg	Tylstrup	Alle Stationer
King Edward	100	100	100	100
Bintje	114	112	104	110

Bintje har paa alle Forsøgsstederne givet det højeste Udbytte, gennemsnitlig 10 pCt. mere end King Edward, ligesom Knoldene ogsaa har været størst i Bintje (gennemsnitlig 67 g mod 57 g i King Edward). Ved Kogepøver har begge Sorter forholdt sig meget nær ens og maa betegnes som gode Spisekartofler, idet de har været velmagende, ret faste og uden væsentlig Tilbøjelighed til Mørkfarvning efter Kogning. Tørstofindholdet er lavt i begge Sorter, men lavest i Bintje.

Ved Lyngby har der, som det vil ses af Tabellen Side 4, tillige været dyrket original Bintje, der hvert Aar er importeret fra Friesland, og det vil ses, at Udbyttet af denne og af Bintje af Tylstrup Fremavl falder ret nøje sammen.

Under Navnet Mausel fremkom der før nogle Aar siden i Handelen en Kartoffelsort, som ret hurtigt blev en Del efterspurgt, men da den var stærkt angrebet af forskellige Virus-sygdomme, især Rynkesyge, tog man fra flere Sider fat paa at rense den for disse. En saadan Prøve, indkøbt i 1938 fra Københavns Amts Landboforenings Fremavl efter Blokudvalg af sundt udseende Kloner og derefter fremavlet ved Tylstrup, har været med paa alle 3 Forsøgssteder. Siden Sortens Fremkomst er man imidlertid fra alle Sider kommet til det Resultat, at den er identisk med Bintje, hvorfor Mausel-Navnet antagelig snart vil forsvinde, og i nærværende Meddelelse er den betegnet: Bintje (Mausel) K. A. L.

Sammenlignet med Bintje fra Tylstrup har Bintje (Mausel) K. A. L. i Gennemsnit af begge Forsøgsaar givet følgende Hovedresultat.

	Lyngby	Spangsbjerg	Tylstrup	Alle Stationer
Bintje, Tylstrup Avl. . .	100	100	100	100
Bintje (Mausel) K. A. L. .	98	92	93	94

Udbyttet af Bintje (Mausel) K. A. L. var ved alle Forsøgssteder lavere end af Bintje fra Tylstrup, ligesom ogsaa Knoldstørrelsen har været mindre (gennemsnitlig 60 mod 67 g pr. Knold). Forskellen skyldes sikkert, at det ikke er lykkedes at rense den helt for Virussygdomme, hvilket bekræftes ved Optællinger i Lyngby, hvor der i Gennemsnit er fundet 5.4 pCt. Planter med Rynkesyge i Bintje (Mausel) K. A. L. mod 1.3 pCt. i Bintje fra Tylstrup.

Under Dyrkningen af Bintje har det imidlertid vist sig, at Rynkesygen i nogle Egne af Landet kan brede sig hurtigt i denne Sort, og ved Lyngby, hvor Virussygdomme erfaringsmæssigt angriber meget stærkt, viste der sig allerede efter et Aars Dyrkning en stærk Stigning i Angrebet. Original Bintje havde i Forsøget 1938 0.3 og Bintje (Mausel) K. A. L. 6.0 pCt. Rynkesyge, medens Angrebet i 1939 ved fortsat Dyrkning i Lyngby var steget til henholdsvis 11.5 og 39.9 pCt. rynkesyge Planter samtidig med, at Udbyttet var dalet henholdsvis 7 og

13 pCt. Dette Spørgsmaal vil blive nærmere belyst i de kommende Aars Forsøg.

De hidtil indvundne Resultater tyder saaledes paa, at man i Bintje har en god Spisekartoffel, der, naar Læggematerialet er sundt, kan give et godt Udbytte, men da den synes at være stærkt modtagelig for Rynkesyge, ligesom den ogsaa angribes ret stærkt af Sorlbenssyge, maa man i særlig Grad have Opmærksomheden henvendt paa disse Forhold og hellere anskaffe sunde Læggekartofler en Gang for meget end en Gang for lidt.

King Edward VII (engelsk Sort af ukendt Afstamning). Middeltidlig, opret, noget aaben Top med middelsvære, svagt rødbrune Stængler og mørkegrønne, krusede Blade. Blomsten rødviolet med hvide Kronspidser. Langovale, lidt fladtrykte Knolde, lysegule med lyserøde Pletter omkring de flade Øjne. Kødet er lysegult. Lyskimen er lille, Topdelen rødbrun, Mellemdelen grøn og Grunddelen karmosinrød.

Bintje (K. L. de Bries Suameer, Holland). Afstamning: Munstersche × Fransche. Lidt sildigere end King Edward. Middelhøj, ret tæt Topvækst. Stænglerne ret stærkt blaabrunt anløbne. Store mørkegrønne, blanke Blade og hvide Blomster. Ovale, ret fyldige, lysegule Knolde med flade Øjne. Kødet gult. Lyskimens Topdel er lukket og blaaviolet, Mellemdelen grøn og Grunddelen ret lille og blaaviolet.

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 1 Kr. om Aaret, Postpenge iberegne.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 291. Meddelelse.

Kartoffelsorter 1938—1939.
(I de anførte Udbyttetotal er Læggekartoflerne fradraget).

Sort og Avlsted	1938		1939		1938—39				
	hkg Knolde pr. ha	pCt. Tørstof	hkg Knolde pr. ha	pCt. Tørstof	lagt hkg pr. ha	Knold- udbytte		pCt. Tørstof	g pr. Knold
						hkg pr. ha	Forholds- tal		
Lyngby									
King Edward, Tylstrup	286	22.8	296	21.4	37	291	100	22.1	53
Bintje, Tylstrup	320	22.1	341	20.3	36	331	114	21.2	64
Bintje (Mausel) K.A.L. ¹⁾	313	22.5	334	20.5	32	324	111	21.5	60
Bintje, orig. Friesland.	320	22.3	336	19.9	38	328	113	21.1	63
Spangsbjerg									
King Edward, Tylstrup	371		481	22.4	32	426	100		59
Bintje, Tylstrup	430		528	22.6	30	479	112		71
Bintje (Mausel) K.A.L. ¹⁾	378		504	23.0	22	441	104		67
Tylstrup									
King Edward, Tylstrup	273	23.2	310	23.2	31	292	100	23.2	60
Bintje, Tylstrup	303	22.8	304	23.6	31	304	104	23.0	67
Bintje (Mausel) K.A.L. ¹⁾	291	22.7	276	23.8	27	283	97	23.3	53
Alle Forsøgssteder									
King Edward, Tylstrup	310	23.0	362	22.3	33	336	100	22.6	57
Bintje, Tylstrup	351	22.2	391	22.2	33	371	110	22.2	67
Bintje (Mausel) K.A.L. ¹⁾	328	22.8	371	22.4	27	350	104	22.5	60

¹⁾ Læggekartoflerne til Brug i 1939 er fremavlet i Tylstrup.